

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/387/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313211830
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2014:8313211830.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Andrejom Lukáčom v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a. s., IČO: 35697270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, zast. AK Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35855673, proti odporcovi O. O. N., D. XX.XX.XXXX, N. C., M. XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Máriou Dzubovou, pracovníčkou Okresného súdu Humenné, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, Seberínho 9, Bratislava, IČO: 42264979 o zaplatenie 187,53 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd určuje, že odporca je p o v i n ý uhradiť navrhovateľovi sumu 117,53 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 30.03.2012 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh ohľadom zvyšku nároku navrhovateľa, t. j. sumy 70,00 eur s prísl. z a m i e t a.

Odporca je p o v i n ý uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 4,18 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 15,85 eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 16.08.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby zaviazal odporcu k úhrade 187,53 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 30.03.2012 do zaplatenia a trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za návrh a trov právneho zastúpenia. V odôvodnení návrhu uviedol, že s odporcom uzavrel Zmluvu pod č. V. a Dodatok k zmluve zo dňa 07.11.2011, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle uvedenej zmluvy vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá mu umožňuje využívať telekomunikačné služby ním poskytované. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 0915 234907. V Dodatku k zmluve sa odporca zaviazal, že počas doby platnosti Dodatku ma odporca nárok na poskytnutie benefitu „zľava z mesačného poplatku“. Odporca sa zaviazal, že v zmluvnom vzťahu zotrvá po dobu 12mesiacov v opačnom prípade je povinný navrhovateľovi zaplatiť zmluvnú pokutu. Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie november 2011 - január 2012, čím porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k zmluve je povinný zaplatiť navrhovateľovi pokutu vo výške 70,00 eur. Na Pokus o pokonávku zo dňa 15.03.2012 odporca nereagoval, preto navrhovateľ si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy, počnúc nasledujúcim dňom po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedené v Pokuse o pokonávku, t. j. od 30.03.2012. Navrhovateľ zároveň si uplatňuje aj nárok na náhradu trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 62,57 eur. Pohľadávka voči odporcovi ku dňu podania návrhu pozostáva

z neuhradených služieb vo výške 117,53 eur a nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur, t. j. v celkovej sume 187,53 eur.

Z Pokusu o pokonávku adresovaného navrhovateľom odporcovi dňa 15.03.2012 je zrejmé, že pohľadávka, ktorá vznikla neuhradením riadne vyúčtovanej ceny za poskytnuté elektronické, komunikačné služby za obdobie november 2011 - január 2012 a zmluvnú pokutu vo výške 70,00 eur, v celkovej výške 187,53 eur je povinný uhradiť do 29.03.2012. V prípade, že dlžná suma v stanovenej lehote uhradená nebude navrhovateľ sa jej úhrady, vrátane príslušenstva, bude domáhať súdnu cestou.

V priebehu konania Združenie na podporu práv spotrebiteľov OZ, IČO: 42264977, Seberíniho 9, Bratislava súdu oznámilo a to prípisom zo dňa 16.12.2013, že do konania vstupuje, ako vedľajší účastník na strane odporcu.

Navrhovateľ, jeho právny zástupca, zástupca vedľajšieho účastníka, ani odporca sa na pojednávanie nedostavili aj napriek tomu, že boli riadne a včas predvolaní, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti.

V rámci dokazovania súd vypočul opatrovníčku odporcu a oboznámil sa s písomnými vyjadreniami navrhovateľa, vedľajšieho účastníka, ako aj príslušnými listinnými dôkazmi.

Opatrovníčka odporcu na pojednávaní uviedla, že pokiaľ ide o pohľadávku navrhovateľa ohľadom sumy 117,53 eur, t. j. ohľadom neuhradených služieb k tomu výhrady nemá, avšak navrhuje, aby súd návrh zamietol ohľadom zmluvnej pokuty vo výške 70,00 eur, vrátane príslušenstva.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 22.04.2014 uviedol, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu a žiada, aby súd tomuto vyhovel s tým, že odporcu zaviazá aj k úhrade trov konania.

Z písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka zo dňa 11.11.2013 je zrejmé, že navrhuje, aby súd návrh ohľadom zmluvnej pokuty s prihliadnutím na § 53 a nasled. OZ zamietol.

Zo Zmluvy o pripojení uzavretej medzi účastníkmi konania a Dodatku k nej zo dňa 07.11.2011, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky je zrejmé, že navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá mu umožňuje využívať telekomunikačné služby ním poskytované. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXX XXXXXX s účastníckym programom Volania do všetkých sietí 50 + zvýhodnenie. Z Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 07.11.2011 je zrejmé, že odporca sa zaviazal zotrvať s navrhovateľom v zmluvnom vzťahu po dobu 12 mesiacov. V opačnom prípade zaplatí zmluvnú pokutu vo výške 70,00 eur v lehote 14 dní od doručenia výzvy.

Z faktúr vystavených na meno odporcu dňa 26.11.2011 č. 5144510357 na sumu 107,15 eur splatnú 10.12.2011, dňa 29.12.2011 č. 5147905590 na sumu 1,33 eur splatnú 12.01.2012, č. 5147905124 na sumu 5,90 eur splatnú 12.01.2012 a dňa 26.01.2012, č. 5151296631 na sumu 3,98 eur splatnú 09.02.2012 je zrejmé, že odporca za aktiváciu, poskytnuté služby, upomienku a odpojenie je navrhovateľovi dlžný sumu 118,36 eur.

Navrhovateľ sa nachádza na neznámom mieste, preto súd mu pre toto konanie uznesením zo dňa 27.02.2014, č. k. 18C/387/2013 - 56 ustanovil za opatrovníčku Máriu Dzubovú, pracovníčku tunajšieho súdu.

.....

Podľa § 5 zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, elektronická komunikačná služba (ďalej len "služba") je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaným pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, 3) ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami. Verejná služba je verejne dostupná služba, o ktorej používanie sa môže uchádzať každý záujemca. Verejná telefónna služba je verejná služba na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Volanie je elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu

v reálnom čase. Prevádzky schopnosť služieb je také nastavenie prenosových parametrov služby, pridružených prostriedkov a rozhraní, ktoré umožňuje komunikáciu medzi koncovými užívateľmi alebo medzi koncovým užívateľom a podnikom poskytujúcim službu prostredníctvom technologicky rôznych sietí. Užívateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa alebo požaduje poskytovanie verejne dostupnej služby. Za užívateľa sa na účely tohto zákona považuje aj účastník a koncový užívateľ, ak sa ďalej neustanovuje inak. Koncový užívateľ je osoba, ktorá používa alebo požaduje verejne dostupnú službu a túto službu ďalej neposkytuje a ani prostredníctvom nej neposkytuje ďalšie služby. Koncový užívateľ je spotrebiteľ⁴) a v prípade rozhlasových a televíznych programových služieb aj poslucháč a divák. Účastník je ten koncový užívateľ, ktorý uzavrel s podnikom poskytujúcim verejnú službu zmluvu o pripojení.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1, 2 Zák. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že účastníci konania dňa 07.11.2011 uzavreli Zmluvu o pripojení pod č. A5952939 a Dodatok k nej na základe ktorých navrhovateľ odporcovi dodával služby a odporca bol povinný za poskytnuté služby platiť. Odporca v období november 2011 - január 2012 riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vo výške 117,53 eur, preto súd ho zaviazal k jej úhrade.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Odporca sa dostal do omeškania so zaplatením sumy 117,53 eur, preto súd ho zaviazal aj k úhrade príslušného úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy počnúc od 30.03.2012 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Ohľadom náhrady škody, navrhovateľ po tom ako mu súdy zamietli žaloby o zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že a) predmetné ustanovenie (o dojednanej zmluvnej pokute) bolo vyhlásené za nepripustné pre jeho neprijateľnosť, b) vzhľadom na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011 je tu daná podľa § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcu zdržať sa ďalšieho uplatňovania nárokov na zaplatenie týchto zmluvných pokút, c) je daná viazanosť ostatných súdov vyhlásením zmluvnej pokuty za neprijateľnú, pristúpil k zmene svojej procesnej aktivity tak, že už nepožaduje zaplatenie zmluvnej pokuty ale náhradu škody vo výške rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. V prejednávanej veci je tento rozdiel 117,53 eur a tento rozdiel považuje navrhovateľ za škodu vzniknutú porušením povinnosti odporcu.

Navrhovateľ v žalobe poukazuje na Čl. I. bod 1.3 Dodatku k Zmluve o pripojení, podľa ktorého - Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilný telefón a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilný telefón, ako aj prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku, by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu.

Zo skutkového vymedzenia nároku navrhovateľa na náhradu škody vyplýva, že sa tejto škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 OZ je 1.) protiprávny úkon, 2.) spôsobenie škody, 3.) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, 4.) zavinenie.

Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností. Ide o takzvanú zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Zodpovednosť môže vzniknúť aj z porušenia iných zákonom uložených povinností, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti.

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených 4 predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

V danej veci zo strany navrhovateľa nesúceho dôkazné bremeno nebolo preukázané splnenie predpokladu uvedeného v bode 1, t. j. protiprávneho úkonu. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia žaloby súd ma za to, že navrhovateľ nepreukázal, že odporca v zmluvnom vzťahu nezotrval po dobu 24 mesiacov.

Spôsob ukončenia zmluvy o pripojení je uvedený v Článku 4 (Doba platnosti a ukončenie Zmluvy) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb (ďalej len VP), ktoré sú súčasťou zmluvy. Podľa tohto článku VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

Podľa bodu 4 týchto VP platnosť zmluvy zaniká a) dohodou zmluvných strán, b) odstúpením od zmluvy, c) výpoveďou zmluvy, d) smrťou alebo zánikom účastníka.

Podľa Článku 2 VP (Zmluva o pripojení. Aktivácia Služieb) bodu 2.1 - spoločnosť Orange Slovensko poskytuje Služby na základe Zmluvy uzatvorenej v písomnej podobe.

Podľa Článku 2 bodu 2.6 VP - zmluva je uzatvorená dňom jej podpísania.

Podľa § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka - písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne.

Navrhovateľ písomné ukončenie uzavretej Zmluvy o pripojení nepreukázal a ani zo strany odporkyne súd nemal preukázané, že by takúto listinu od navrhovateľa obdržala. Keďže platné ukončenie zmluvy s odporkyňou preukázané nebolo a odporkyňa svoj záväzok zotrvania v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov splnila (na tom nič nemení, že faktúrou je účtovaný poplatok za odpojenie, pretože odpojenie nie je uvedené medzi spôsobmi zániku zmluvy), nie je daný predpoklad vzniku škody.

Podľa § 442 ods.1 OZ uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Občiansky zákonník nedefinuje pojem skutočnej škody a ušlého zisku. Škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii (porovnaj R 55/1971, s. 151).

Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedenie veci do predchádzajúceho stavu (R 55/1971, s. 153).

To, čo ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, aj keď sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí (R 55/1971, s. 152).

Navrhovateľ v žalobe tvrdí, že mu vznikla škoda pozostávajúca z rozdielu medzi trhovou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Aj v prípade, že by zo strany odporcu došlo k protiprávnemu úkonu, k uvedenej škode (napriek deklarácii uvedenej v bode 3.7 Dodatku) by nedošlo. Za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky navrhovateľa tento predáva mobilné telefóny za nižšiu ako skutočnú cenu. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu, nie je následkom tvrdeného avšak nepreukázaného protiprávneho úkonu odporcu, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi navrhovateľom a odporcom. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany navrhovateľa reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nespĺnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu s odporcom vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku navrhovateľa nedošlo, pretože tento za mobilný telefón obdržal dojednanú kúpnu cenu.

S vyššie uvedeným záverom je spojené aj nesplnenie 3. predpokladu pre vznik škody (kauzálny nexus), pretože aj v prípade preukázania nezotrvania odporcu v zmluvnom záväzku po určitú dobu jej zavinením, dôvodom zmenšenia majetku navrhovateľa, to jest ním uplatnenej škody by nebol tento protiprávny úkon, ale kúpna zmluva uzavretá s odporkyňou, na základe ktorej navrhovateľ obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Pri rozhodovaní o zmluvnej pokute súd vychádzal aj z rozsudku Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010, ktorým bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné). Vyššie uvedené skutočnosti sú zrejme aj z rozsudku KS v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom

explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyiac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyiac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

S prihladnutím na ustanovenie § 53a ods.1 OZ súd nemohol pristúpiť k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Na základe uvedených skutočností súd návrh ohľadom zvyšku nároku navrhovateľa, t. j. časti úhrady zmluvnej pokuty s prísl. zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie §142 odst. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V danom prípade mal navrhovateľ v konaní úspech len čiastočný, nakoľko súd v časti náhrady škody vo výške 70 eur žalobu zamietol. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 187,53 eur, pričom súd žalobcovi priznal 117,53 eur a teda jeho úspech predstavuje 62,67 % a neúspech 37,33%. V konaní mal prevažný úspech žalobca v percentuálnom vyjadrení 25,34%, preto mu súd priznal náhradu trov konania vo výške 4,18 eur (25,34 % zo sumy 16,50 eur- zaplatený súdny poplatok) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 15,85 eur (25,34 % zo sumy 62,57 eur /2krát hl. úkon po 18,26 eur - 1. prevzatie a príprava zastúpenia, 2. podanie žaloby na súd + 2krát paušál po 7,81 eur + 20% DPH /, vypočítaných podľa Vyhl. č. 655/2004 v znení noviel).

Vedľajšiemu účastníkovi Združeniu na podporu práv spotrebiteľa, občianskemu združeniu súd náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 O.s. p. nepriznal, nakoľko náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou Okresného súdu Humenné.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).